

Sygn. akt VU 144/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział V Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący SSO Magdalena Marczyńska

Protokolant stażysta Bożena Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 2 września 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim na rozprawie

sprawy z wniosku A. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

na skutek odwołania A. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 31 grudnia 2014 r. sygn. (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VU 144/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 grudnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił wnioskodawcy A. B. prawa do emerytury z uwagi na to, że wnioskodawca nie wykazał zatrudnienia w warunkach szczególnych w ilości co najmniej 15 lat.

W odwołaniu od powyższej decyzji, złożonym w dniu 14 stycznia 2015 roku, A. B. wniósł o przyznanie żadanego prawa z uwagi na to, że przepracował wymagane 15 lat w warunkach szczególnych. Podniósł, że pracował w takich warunkach w okresach:

- od 28 lipca 1970 roku do 11 stycznia 1975 roku – w (...) B. jako monter konstrukcji stalowych,
- od 16 stycznia 1975 roku do 5 sierpnia 1975 roku – w (...) Przedsiębiorstwie (...) jako monter maszyn i urządzeń,
- od 11 sierpnia 1975 roku do 31 maja 1979 roku – w (...) R. jako monter konstrukcji stalowych,
- od 8 października 1979 roku do 30 kwietnia 1991 roku – w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w B. jako monter konstrukcji stalowych i spawacz,
- od 7 maja 1991 roku do 3 maja 1992 roku – w (...) S.A. w R. na stanowisku montera konstrukcji stalowych,
- oraz od 4 maja 1992 roku do 31 maja 1995 roku – w (...) jako monter – spawacz.

ZUS wnosił o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

A. B., urodzony w dniu (...), posiada na dzień 1 stycznia 1999 roku ponad 25-letni staż ubezpieczeniowy. ZUS w zaskarżonej decyzji nie zaliczył wnioskodawcy do pracy w warunkach szczególnych żadnych okresów zatrudnienia. Wnioskodawca nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

(okoliczności niesporne)

W dniu 17 lutego 2012 roku wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Decyzją z dnia 30 marca 2012 roku organ rentowy odmówił wnioskodawcy żądanego prawa z uwagi na to, że wnioskodawca nie wykazał żadnego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych.

(dowód: wniosek o emeryturę k. 1-5, decyzja z dnia 30 marca 2012 roku k. 27 - w aktach emerytalnych)

Wnioskodawca odwołał się od tej decyzji w dniu 20 kwietnia 2012 roku i wniósł o zaliczenie do pracy w warunkach szczególnych następujących okresów zatrudnienia: od 11 sierpnia 1975 roku do 31 maja 1979 roku - w (...) R. jako monter konstrukcji stalowych, od 8 października 1979 roku do 30 kwietnia 1991 roku – w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w B. jako monter konstrukcji stalowych i spawacz oraz od 4 maja 1992 roku do 31 maja 1995 roku – w (...) jako monter – spawacz.

(dowód: odwołanie k. 2 – 3 - w aktach sprawy VU 485/12)

Sprawa z powyższego odwołania toczyła się w Sądzie Okręgowym w Piotrkowie Tryb. pod sygn. akt VU 485/12. W toku tego postępowania Sąd Okręgowy – w uwzględnieniu wniosku dowodowego wnioskodawcy dopuścił dowód z zeznań świadków J. B., W. K. i A. P. na okoliczność rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w (...) w R. oraz w (...) w B. i H. P. i I. W. na okoliczność rodzaju prac wykonywanych przez wnioskodawcę w okresie zatrudnienia w (...) w B.. Nadto dopuścił dowód z dokumentów znajdujących w aktach osobowych wnioskodawcy i w aktach emerytalnych.

Wyrokiem z dnia 6 grudnia 2012 roku Sąd Okręgowy oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji z dnia 30 marca 2012 roku.

Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca nie udowodnił w toku postępowania zatrudnienia w warunkach szczególnych w ilości co najmniej 15 lat. Sąd ten stwierdził, że spośród spornych okresów zatrudnienia możliwe jest zaliczenie do pracy w takich warunkach jedynie okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) w B. od 4 maja 1992 roku do 31 maja 1995 roku na stanowisku montera-spawacza (z wyłączenie okresu od 12 września 1994 roku do 15 października 1994 roku, gdy wnioskodawca przebywał na urlopie bezpłatnym). Wnioskodawca wykonywał bowiem wówczas stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace wymienione w Wykazie A, Dziale V, poz. 5 oraz Dziale XIV, poz. 12 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, tj. prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości oraz prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym. Co do pozostałych okresów zatrudnienia, tj. od 11 sierpnia 1975 roku do 31 maja 1979 roku w (...) w R. i od 8 października 1979 roku do 30 kwietnia 1991 roku w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w B., to Sąd Okręgowy stwierdził, że wnioskodawca wykonywał w tych okresach nie tylko prace przy spawaniu, wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowodorowym, ale również prace inne prace, które nie są wymienione w Wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku i nie mogą być kwalifikowane jako prace w warunkach szczególnych, takie jak np. dobijanie elementów młotkami, skręcanie konstrukcji śrubami, czy prace wymagające używania lewarów. Wnioskodawca w okresach tych nie wykonywał także stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prac przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości (Dział V, poz. 5 Wykazu A do rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku), bowiem z materiału dowodowego sprawy wynikało, iż prace montażowe były wykonywane od poziomu 0, a przy tym część tych prac była wykonywana na ziemi, na tzw. leżniach.

(dowód: protokoły rozprawy k. 16-17, 51-52, wyrok z dnia 6 grudnia 2012 roku wraz z uzasadnieniem k. 54, 58 – 63 - w aktach sprawy VU 485/12)

Apelacja wnioskodawcy od powyższego wyroku oddalona została wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 6 listopada 2013 roku.

(dowód: wyrok z dnia 6 listopada 2013 roku wraz z uzasadnieniem k. 91 - w aktach sprawy VU 485/12)

W dniu 11 lutego 2014 roku wnioskodawca wystąpił do ZUS z wnioskiem o wznowienie postępowania zakończonego prawomocną decyzją organu rentowego z dnia 30 marca 2012 roku. Wniósł ponownie o zaliczenie do pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia: od 11 sierpnia 1975 roku do 31 maja 1979 roku, od 8 października 1979 roku do 30 kwietnia 1991 roku oraz od 4 maja 1992 roku do 31 maja 1995 roku. Do wniosku załączył kopię książeczki spawacza na okoliczność wykonywania pracy spawacza w (...) w R.. Wniósł także o załączenie akt emerytalnych J. B., W. K. i A. P. na okoliczność, iż skorzystali oni z uprawnień emerytalnych oraz o zwrócenie się do Starostwa Powiatowego o nadesłanie dokumentacji w sprawie przyznania wnioskodawcy zasiłku przedemerytalnego.

(dowód: wniosek o wznowienie postępowania k. 37-38, kopia książeczki spawacza k. 39-40 – w aktach emerytalnych)

Decyzją z dnia 31 marca 2014 roku organ rentowy ponownie odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury, wskazując, że nie wykazał on żadnego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych, a załączona przez niego książeczka spawacza nie stanowi dowodu na wykonywanie takiej pracy stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

(dowód: decyzja z dnia 31 marca 2014 roku k. 45 - w aktach emerytalnych)

Ponowny wniosek o wznowienie postępowania wnioskodawca złożył do ZUS w dniu 28 listopada 2014 roku. We wniosku po raz kolejny wskazał, że pracował w warunkach szczególnych od 11 sierpnia 1975 roku do 31 maja 1979 roku, od 8 października 1979 roku do 30 kwietnia 1991 roku i od 4 maja 1992 roku do 31 maja 1995 roku. Ponownie wniósł o załączenie akt emerytalnych J. B., W. K. i A. P. na okoliczność, iż skorzystali oni z uprawnień emerytalnych oraz o zwrócenie się do Starostwa Powiatowego o nadesłanie dokumentacji w sprawie przyznania wnioskodawcy zasiłku przedemerytalnego. We wniosku tym wskazał ponadto, że pracował w warunkach szczególnych także w okresach: od 28 lipca 1970 roku do 11 stycznia 1975 roku w Wytwórni (...) oraz od 16 stycznia 1975 roku do 5 sierpnia 1975 roku w (...) B.. Do wniosku załączył świadectwa pracy z tych zakładów pracy.

(dowód: wniosek o wznowienie postępowania k. 50-51, świadectwa pracy k. 52-55 - w aktach emerytalnych)

W następstwie powyższego wniosku wydana została zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja.

(dowód: decyzja z dnia 31 grudnia 2014 roku k.57 - w aktach ZUS)

W dniu 26 stycznia do ZUS wpłynął oryginał świadectwa pracy w warunkach szczególnych, potwierdzający, że pracę taką wnioskodawca wykonywał w (...) S.A. w R. w okresie od 7 maja 1991 roku do 3 maja 1992 roku. Decyzją z dnia 30 stycznia 2015 roku organ rentowy po raz kolejny odmówił przyznania wnioskodawcy prawa do emerytury, uznając, że wykazał on jedynie 11 miesięcy i 28 dni pracy w warunkach szczególnych w okresie wyżej wskazanego zatrudnienia.

(dowód: świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach k. 60, decyzja z dnia 30 stycznia 2015 roku k. 61 – w aktach emerytalnych)

Od 28 lipca 1970 roku do 11 stycznia 1975 roku wnioskodawca pracował w (...) B. w pełnym wymiarze czasu pracy (w okresie od 26 października 1971 roku odbywał służbę wojskową; prace po zakończeniu służby podjął 29 października 1973 roku). W świadectwie pracy pracodawca wskazał, że wnioskodawca był monterem konstrukcji stalowych.

(dowód: świadectwo pracy k. 9)

W okresie od 16 stycznia 1975 roku do 5 sierpnia 1975 roku wnioskodawca był zatrudniony na cały etat w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł.. Pracował w Wytwórni (...) w B. jako monter maszyn i urządzeń.

(dowód: świadectwo pracy k. 10-11)

Wyżej wymienieni pracodawcy nie wydali wnioskodawcy świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczność niesporna)

W okresie od 11 sierpnia 1975 roku do 31 maja 1979 roku wnioskodawca był zatrudniony w (...) w R. na stanowisku montera konstrukcji stalowych – brygadzisty.

(dowód: świadectwo pracy k. 24, umowa o pracę, angaże k. 26-30 - w aktach sprawy VU485/12)

W dniu 3 marca 2000 roku Zakład (...) przy Urzędzie (...) w Ł. (...)w P. wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym wskazano, że wnioskodawca w okresie od 11 sierpnia 1975 roku do 31 maja 1979 roku wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w warunkach szczególnych na stanowisku montera konstrukcji stalowych – brygadzisty (Wykaz A, Dział XIV, poz. 12 pkt 6 stanowiący załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 sierpnia 1983 roku).

(dowód: świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych k. 11 - w aktach emerytalnych)

Od 8 października 1979 roku do 30 kwietnia 1991 roku wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Produkcji (...) w B. na stanowisku montera konstrukcji stalowych, montera konstrukcji stalowych-brygadzisty oraz montera konstrukcji stalowych-spawacza brygadzisty. W trakcie zatrudnienia w ww. zakładzie pracy wnioskodawca w okresie od 14 września 1981 roku do 15 lipca 1986 roku pracował na budowie eksportowej w NRD, a w okresie od 18 września 1989 roku do 20 grudnia 1990 roku na budowie eksportowej w Czechosłowacji.

(dowód: świadectwo pracy k. 11 - w aktach kapitału początkowego)

W dniu 21 lutego 2000 roku J. P. prowadzący Usługi (...) w B. wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w którym wskazał, że w okresie od 8 października 1979 roku do 30 kwietnia 1991 roku wykonał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace spawalniczo-monterskie na stanowisku monter konstrukcji stalowych – spawacza brygadzisty, wymienionym w wykazie Działu V poz. 3 pkt 1 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 roku w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w warunkach szczególnych.

(dowód: świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych k. 9 - w aktach emerytalnych)

Od 7 maja 1991 roku do 3 maja 1992 roku wnioskodawca pracował w (...) S.A. w R. (poprzednio Zakładach (...)) jako monter konstrukcji stalowych – spawacz. Za ww. okres zatrudnienia pracodawca wystawił wnioskodawcy w dniu 13 lutego 2014 roku świadectwo pracy w warunkach szczególnych. W świadectwie tym wskazał, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace wymienione w Wykazie A, Dziale V, poz. 5 pkt 2 załączniku do zarządzenia Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 roku.

(dowód: świadectwo pracy k. 12 – w aktach kapitału początkowego; świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych k. 60 – w aktach emerytalnych)

W okresie od 4 maja 1992 roku do 31 maja 1995 roku wnioskodawca był zatrudniony w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) w B. na stanowisku montera-spawacza (od 12 września 1994 roku do 15 października 1994 roku przebywał na urlopie bezpłatnym).

(dowód: świadectwo pracy k. 13 w aktach kapitału początkowego)

W dniu 2 marca 2000 roku J. P. prowadzący Usługi (...) w B. wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych, w których wskazano, że w okresie od 4 maja 1992 roku do 31 maja 1995 roku wnioskodawca wykonał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace spawalniczo-monterskie na stanowisku monter-spawacz wymienionym w wykazie Działu V poz. 5 pkt 2 wykazu stanowiącego załącznik nr 1 do zarządzenia nr 17 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 12 sierpnia 1983 roku w sprawie określenia stanowisk pracy w resorcie górnictwa i energetyki, na których są wykonywane prace w warunkach szczególnych.

(dowód: świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych k. 13 - w aktach emerytalnych)

Sąd Okręgowy ocenił i zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2015r. poz. 748 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 (tj. poniżej 65 lat dla mężczyzn). Ustęp 4 art. 32 stanowi zaś, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Stosownie do art. 184 ust. 1 wskazanej wyżej ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (tj. w dniu 1 stycznia 1999 roku) osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat – dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa (ust. 2).

W świetle powyższych regulacji żądanie wnioskodawcy należało rozpoznać w aspekcie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem. Z treści § 4 tego rozporządzenia wynika, iż pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Ten „wymagany okres zatrudnienia” to okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (§ 3 rozporządzenia), natomiast pracą w warunkach szczególnych jest praca świadczona stale i w pełnym wymiarze na stanowiskach wskazanych w załączniku do tegoż aktu (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Okresy pracy w warunkach szczególnych, stosownie do § 2 ust. 2 rozporządzenia, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy. Brak takiego świadectwa nie wyklucza jednak dokonania ustalenia zatrudnienia w warunkach szczególnych

innymi środkami dowodowymi w toku postępowania sądowego. Stanowisko takie wielokrotnie zajmował również Sąd Najwyższy, który między innymi w wyroku z dnia 2 lutego 1996 roku, II URN 3/95, OSNAP 1996/16/239 stwierdził, że w postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udawadniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Ograniczenia dowodowe zawarte w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. Nr 237, poz. 1412), dotyczą wyłącznie postępowania przed tymi organami. Dodatkowo wskazać należy, że z cytowanego wyżej § 2 rozporządzenia nie wynika, aby stwierdzenie zakładu pracy w przedmiocie wykonywania przez pracownika pracy w warunkach miało charakter wiążący i nie podlegało kontroli organów przyznających świadczenia uzależnione od wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Świadcstwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach nie jest bowiem dokumentem urzędowym w rozumieniu art. 244 § 1 i 2 k.p.c., a tylko dokumenty wystawione przez te organy stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Natomiast omawiane świadectwo traktuje się w postępowaniu sądowym jako dokument prywatny w rozumieniu art. 245 k.p.c., który stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Dokument taki podlega kontroli zarówno co do prawdziwości wskazanych w nim faktów, jak i co do prawidłowości wskazanej podstawy prawnej. Sąd, a także organ rentowy, są zatem uprawnione do weryfikacji danych zawartych w świadectwie wykonywania prac w warunkach szczególnych, wystawionym przez pracodawcę. Jeżeli świadectwo to zawiera dane, które nie są zgodne z prawdą, nie mogą na jego podstawie dokonać ustaleń, od których uzależnione jest prawo do świadczeń emerytalnych. To samo dotyczy ujawnienia okoliczności, że wskazane w zaświadczeniu pracodawcy stanowisko pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie figuruje w wykazie powołanym w tym zaświadczeniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2004 roku, I UK 15/04, OSNP 2005/11/161).

Spór pomiędzy stronami, w związku z zarzutami podniesionymi przez wnioskodawcę w odwołaniu, ograniczał się do faktu, czy ma on wymagany 15-letni okres zatrudnienia w szczególnych warunkach. Spełnienie pozostałych przesłanek nie było przedmiotem sporu, a jednocześnie nie budzi żadnych wątpliwości – wnioskodawca ma wymagany okres zatrudnienia, to jest 25 lat, w dniu 20 marca 2012 roku ukończył 60 lat i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Wnioskodawca twierdził zaś, że legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych, albowiem pracował w takich warunkach w okresach:

- od 28 lipca 1970 roku do 11 stycznia 1975 roku – w (...) B. jako monter konstrukcji stalowych,
- od 16 stycznia 1975 roku do 5 sierpnia 1975 roku – w (...) Przedsiębiorstwie (...) jako monter maszyn i urządzeń,
- od 11 sierpnia 1975 roku do 31 maja 1979 roku - w (...) R. jako monter konstrukcji stalowych,
- od 8 października 1979 roku do 30 kwietnia 1991 roku – w (...) w B. jako monter konstrukcji stalowych i spawacz,
- od 7 maja 1991 roku do 3 maja 1992 roku – w (...) S.A. w R. na stanowisku montera konstrukcji stalowych,
- oraz od 4 maja 1992 roku do 31 maja 1995 roku – w (...) jako monter – spawacz.

Podkreślić trzeba, że okresy zatrudnienia wnioskodawcy: od 11 sierpnia 1975 roku do 31 maja 1979 roku (w (...) R.), od 8 października 1979 roku do 30 kwietnia 1991 roku (w (...) w B.) oraz od 4 maja 1992 roku do 31 maja 1995 roku (w (...) w B.) podlegały badaniu już w poprzednim postępowaniu sądowym, to jest w sprawie VU 485/12 Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. Już wtedy Sąd Okręgowy stwierdził – odnosząc się do świadectw pracy w warunkach szczególnych wystawionych za powyższe okresy – że to jedynie pracodawcy uprawnieni są do wystawiania omawianych świadectw, uprawnienia takiego nie mają jednostki archiwalne. Dlatego też świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawione wnioskodawcy przez Zakład (...) przy Urzędzie (...) w Ł. (...)w P.. oraz J. P. prowadzącego Usługi (...) w B. nie mogły i nie mogą zostać uwzględnione.

Ponadto odnosząc się do postępowania w sprawie VU 485/12 i wydanego w niej wyroku, zauważyć należy, że w myśl art. 365 § 1 k.p.c. orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne

organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Z prawomocnością orzeczenia sądowego (zarówno w ujęciu materialnym, jak i formalnym) związana jest powaga rzeczy osądzonej. I tak, zgodnie z art. 366 k.p.c. wyrok prawomocny ma powagę rzeczy osądzonej tylko co do tego, co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia, a ponadto tylko między tymi samymi stronami. Moc wiążąca prawomocnego orzeczenia sądu charakteryzuje się dwoma aspektami. Pierwszy z nich odnosi się tylko do faktu istnienia prawomocnego orzeczenia, drugi zaś jest określony jako walor prawny rozstrzygnięcia zawartego w treści orzeczenia. Jest on ściśle związany z powagą rzeczy osądzonej (art. 366 § 1 k.p.c.) i występuje w nowej sprawie pomiędzy tymi samymi stronami, choć przedmiot obu spraw jest inny. W nowej sprawie nie może być wówczas zastosowany negatywny (procesowy) skutek powagi rzeczy osądzonej polegający na niedopuszczalności ponownego rozstrzygnięcia tej samej sprawy. Występuje natomiast skutek pozytywny (materialny) rzeczy osądzonej przejawiający się w tym, że rozstrzygnięcie zawarte w prawomocnym orzeczeniu stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika. Tym samym sądy rozpoznające między tymi samymi stronami nowy spór muszą więc przyjmować, że dana kwestia prawna kształtuje się tak, jak przyjęto to w prawomocnym, wcześniejszym wyroku (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2009 roku, II CSK 12/09, LEX nr 515722).

Co istotne dla sprawy niniejszej, powaga rzeczy osądzonej rozciąga się przy tym również na motywy wyroku w takich granicach, w jakich stanowią one konieczne uzupełnienie rozstrzygnięcia, niezbędne dla wyjaśnienia jego zakresu (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 marca 2006 roku, II PK 163/05, OSNP 2007 nr 5-6, poz. 71 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2011 roku, III CSK 161/10, LEX nr 785884). W szczególności, powagą rzeczy osądzonej mogą być objęte ustalenia faktyczne w takim zakresie, w jakim indywidualizują one sentencję jako rozstrzygnięcie o przedmiocie sporu i w jakim określają one istotę danego stosunku prawnego.

Prawomocność orzeczenia zapadłego w sprawie VU 485/12, prowadzonej przez Sąd Okręgowy w P. T., ma zatem ten skutek w obecnym postępowaniu, że Sąd Okręgowy nie może ponownie badać, czy wnioskodawca wykonywał prace w warunkach szczególnych stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w rozumieniu rozporządzenia w okresach: od 11 sierpnia 1975 roku do 31 maja 1979 roku (w (...) R.), od 8 października 1979 roku do 30 kwietnia 1991 roku (w (...) w B.) oraz od 4 maja 1992 roku do 31 maja 1995 roku (w (...) w B.). Jednocześnie Sąd, mając na uwadze istotne ustalenia i oceny prawne, które spowodowały oddalenie odwołania w poprzedniej sprawie między stronami obowiązany jest przyjąć, że spośród ww. okresów jedynie w ostatnim, to jest w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowym (...) w B. (z wyłączeniem okresu urlopu bezpłatnego) wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy prace w warunkach szczególnych. Są to prace wymienione w Wykazie A, Dziale V, poz. 5 oraz Dziale XIV, poz. 12 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, tj. prace przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości oraz prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowowodorowym.

Ustalenie, że w okresach od 11 sierpnia 1975 roku do 31 maja 1979 roku oraz od 8 października 1979 roku do 30 kwietnia 1991 roku wnioskodawca nie wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu prac wymienionych w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku ma zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Oprócz analizowanych wyżej trzech okresów zatrudnienia wnioskodawca wnosił bowiem także o zaliczenie do pracy w warunkach szczególnych okresów:

- od 28 lipca 1970 roku do 11 stycznia 1975 roku - w (...) B. jako monter konstrukcji stalowych,
- od 16 stycznia 1975 roku do 5 sierpnia 1975 roku – w (...) Przedsiębiorstwie (...) jako monter maszyn i urządzeń,
- od 7 maja 1991 roku do 3 maja 1992 roku – w (...) S.A. w R. na stanowisku montera konstrukcji stalowych.

Nawet zatem zaliczenie tychże okresów do uznanego za pracę w warunkach szczególnych zatrudnienia w (...) w B. nie doprowadzi do spełnienia przez wnioskodawcę przesłanki zatrudnienia w warunkach szczególnych w ilości co najmniej 15 lat. Okresy te bowiem wynoszą łącznie mniej niż lat 15.

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że w toku niniejszego postępowania wnioskodawca nie wykazał, by spełnił przesłankę wykonywania pracy w warunkach szczególnych w ilości co najmniej 15 lat. Dodać trzeba, że pełnomocnik wnioskodawcy w osobie radcy prawnego nie zgłosił żadnych wniosków dowodowych w sprawie celem udowodnienia powyższej przesłanki.

Fakt ten skutkowało koniecznością przyjęcia, że wnioskodawca nie spełnia wymaganych prawem warunków do uzyskania prawa do emerytury zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy i art. 184 o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z tych też względów, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.